

Johanna Hulkko

GEOETSIVÄT
ja rahakäärön arvoitus

Kuvittanut Jari Paananen

Karisto

Hämeenlinna

Geokätköily on ulkoiluharrastus, jossa etsitään geokätköjä. Geokätköt ovat luontoon tai rakennettuun ympäristöön piilotettuja pieniä purkkeja, jotka sisältävät lokikirjan, kynän ja joskus pientä vaihtotavaraa. Niitä etsitään GPS-laitteen avulla. Geokätköily on tie seikkailuihin!

Pirkanmaan taidetoimikunta ja kirjastoapurahalautakunta ovat tukeneet tämän kirjan kirjoittamista.

Kaikille kotikadun lapsille

Teksti © Johanna Hulkko ja Karisto /

Kustannusosakeyhtiö Otava 2021

Kuvitus © Jari Paananen

ISBN 978-951-1-43434-4

OTAVA
KIRJAPAINO

Keuruu 2021

1.

Raparperi tiesi, että aarre oli vihdoin löytynyt.

Hän kurkisti kiven alta pilkottavaan onkaloon ja veti syvään henkeä ennen kuin työnsi sinne kätensä. Koloissa saattoi olla mitä tahansa. Sammakoitakin.

Helpotus oli suuri, kun sormi kolahti heti muovisen purkin kylkeen. Hän ujutti sormet purkin alle ja alkoi vetää, mutta käsi juuttui kiinni ahtaaseen aukkoon.

Mainiota, olen jumissa, Raparperi ajatteli.

Pitikin lähteä kätköilemään kiireessä! Tarkoituksena oli ollut napata nopea löytö koulumatkan varrelta, mutta nyt oli jo varmaa, että hän myöhästyisi.

Hän kiskaisi vielä kerran niin lujaa kuin pystyi, ja purkki irtosi. Sormiin oli piirtynyt naarmu, josta tihkui verta. Hän oli pyyhkäistä sen puseroonsa mutta muisti viime hetkellä, että päällä oli juhlamekko. Onneksi taskussa oli paperinenäliina.

Raparperi aukaisi purkin innoissaan. Siellä oli pieni keltainen lokikirja, lyijykynän nysä ja epämääräisiä tavaroita, joita kutsuttiin aarteiksi. Jos otti jotain, piti jättää jotain tilalle. Raparperilla oli taskussaan aina varalta muutamia vaihtotavaroita.

Nyt rasiassa oli pitkä, kaunis vesiväripenseli, joka kiinnosti Raparperia. Hän poimi sen käteensä, tunnusteli sileää ja pehmeää

päätä ja päätti ottaa mukaansa. Hän jätti vaihdossa paketillisen hakaneuloja. Kätkön löytyminen pitäisi vielä raportoida internetissä.

Raparperi vilkaisi kännykän kelloa.

Nyt oli todella kiire.

Hän keräsi juhlamekkonsa rullaksi reisien päälle, jotta helmat eivät jäisi kettinkien väliin, ja polkaisi pyörän vauhtiin. Oli mentävä ja lujaa.

Koulun kello soi, mutta piha oli autio. Kukaan muu mattimyöhäinen ei juossut ulko-ovea kohti ja käytävätkin olivat tyhjät. Vessoissa ei ollut ketään, opettajienhuoneesta ei kantautunut kahvin tuoksua eikä kuulunut puheensorinaa. Koko koulu vaikutti hylätyltä, vaikka Raparperi tiesi, että kaikki viisisataa oppilasta olivat tänään hakemassa todistusta.

Mitä oli tapahtunut?

Missä kaikki olivat?

Raparperi koputti luokan oveen. Ei vastausta.

Naulakossa roikkui pari unohtunutta jumppapussia, mutta Charlotan vaaleansininen popliinitakki ja sekainen läjä Crocseja, lenkkareita ja tennareita paljastivat, että luokka oli jossain. Oudointa oli, ettei mistään kuulunut ääniä. Vain opettajienhuoneesta kantautui kuivauslaitteen tasainen suhina. Edellisenä päivänä oli sattunut vesivahinko, jonka seurauksena koko viitosluokka oli joutunut jäämään jälki-istuntoon vielä viimeisenä koulupäivänä.

Raparperi suuntasi kohti liikuntasalia. Sama pahaenteinen äänettömyys jatkui.

Ja sitten. Yhtäkkiä oven läpi kajahti rehtorin ääni:

”Pasi-Antero, istupa alas. Joka seuraavana hievahtaa, saa tulla huomenna jälki-istuntoon.”

Raparperi koputti ovelle.

”Uskaltaako joku todellakin olla myöhässä?”

Raparperi veti päänsä hartioiden väliin ja työnsi oven auki. Koko koulu istui lattialla ja katsoi ovelle. Kukaan ei hiiskunut. Kuminmurun olisi kuullut putoavan.

Rehtori seiso i edessä mustaan nahkaan pukeutuneena. Hänen tummanvioletit hiuksensa oli muotoiltu pystyyn räjähdysten kestäväällä geelillä. Kädet olivat puuskassa. Vierestä puuttui vain kettingissä tempoileva susikoira.

Lasten vasemmalla puolella seiso i Ikihonka, kuutosluokan opettaja, joka oli töissä viimeistä päivää ennen eläkkeelle jäämistään.

Ikohonka oli kiltti, mutta koska hän oli puolikuuro, hän varmuuden vuoksi huusi kaiken sanottavansa. Hänellä oli käsissään suuri pahvilaatikko.

Lasten oikealla puolella seisoi koulun huoltomies, jota kutsuttiin Luksukseksi. Aina kun häntä tarvittiin, opettajat muistivat sanoa, että on kyllä luksusta, että meidän koulussa on oma huoltomies, ei sellaista nykyaikana tavallisesti kouluissa ole. Luksus kiipesi katolle hakemaan pallon tai hiekoitti liukkaat portaat. Hän ei yleensä sanonut mitään, hymyili vain.

Luksus piti käsissään samanlaista laatikkoa kuin Ikihonkakin.

Lapset tuijottivat Raparperia, joka päätti jättää selitykset sikseen ja luikki takariviin oman luokkansa luo. Hänen paras ystävänsä Emmi neljännen luokan rivissä nosti vaivih-

kaa peukkuja kuin viestiäkseen, että nyt Raparperi oli mokannut ja pahemman kerran.

”Hiljaa”, rehtori huusi, vaikka kukaan ei sanonut mitään. ”Tämä on erityistilanne ja nyt käyttäydytään erityisen hyvin. Minä luen nimen, ja te tulette yksi kerrallaan eteen. Luksus antaa jäätelön, poistutte saanaakaan sanomatta salista, haette kenkänne luokan edestä, kävelette käytävän oikeaa laitaa, portaissa ei saa juosta. Pihalle ei jäädä, portin ulkopuolella voitte katsoa todistusta.”

Silloin Raparperi muisti.

Kevätjuhlat oli peruttu.

2.

Rehtori oli tavallistakin tiukemmalla tuulella. Viidesluokkalaisten opettajienhuoneeseen aiheuttama tulva oli ollut viimeinen pisara. Vedenpaisumus ei ollut kuitenkaan syy kevätjuhlien perumiseen. Kaikki kaupungin opettajat oli säästösyistä lomautettu kymmenen päivän ajaksi, ja yhdeksi lomautuspäivistä oli valittu kevätjuhlapäivä.

Rehtori jakoi todistukset tarkassa järjestyksessä.

Loikkanen.

Lotvonen.

Luoma.

Lutakko.

Kukin nousi vuorollaan, käveli eteen, sai todistuksen käteensä ja hiippaili ulos salin perällä olevasta ovesta.

Todistusten jako kesti kuusi tuntia.

Kun tuli Raparperin vuoro hakea jäätelö Luksukselta, tarjolla oli enää sulanutta veliä. Raparperi pudisti kohteliaasti päätään ja juoksi ulos niin lujaa kuin pääsi.

Lasten virta ulko-ovelta portille oli katkeamaton. Takana koulu, edessä kesä. Oli kiire vapauteen.

Raparperi polki nopeasti ja kääntyi pian Omenapuunkadulle. Kotitalo pilkotti villiintyneen puutarhan keskeltä punaisena. Kaksi sen ikkunoista katsoi tielle päin, ja pieni talo näytti iloiselta.

Ulko-ovi oli lukossa. Raparperi kaivoi kännykkänsä esille ja huomasi, että Pekalta oli tullut viesti.

Kylläpä sinulla kestää, menemme kauppaan.

Raparperi haki avaimen talon nurkalta. Se oli pienen muovikotelon sisässä, kiinnitettynä magneetilla ränniin. Piilopaikan isä oli keksinyt yhdellä geokätköilyreissuista.

Geokätköily oli koko perheen lempiharrastus. Pekka oli ensin lukenut siitä jutun sanomalehdestä. Sitten isä oli etsinyt netistä kätköilijöiden verkkosivuston ja pian he kaikki olivat jo olleet etsimässä ensimmäistä kätköään vain muutaman sadan metrin päästä kotipihalta.

Geokätköt olivat luontoon tai rakennuksiin piilotettuja muovipurkkeja, joita etsittiin gepsin eli satelliittipaikantimen avulla. Ensin joku kätköilijöistä piilotti purkin

johonkin mielenkiintoiseen paikkaan. Sitten hän otti gepsistä talteen piilon sijainnin kertovan tiedon eli kätkön koordinaatit. Ne syötettiin nettipalveluun, ja sieltä toiset kätköilijät siirsivät tiedon kätköpurkin paikasta omaan gepsiinsä. Sitten vain etsimään!

Nokialla oli sataviisikymmentä kätköä, ja niistä puolet sijaitsi pyöräilymatkan päässä Raparperin kotoa. Hän oli houkutellut naapurissa asuvan Emmiin mukaan harrastukseen, ja yhdessä tytöt olivat etsineet jo kaksikymmentä geokätköä. He olivat rekisteröineet verkkopalveluun itselleen nimi-merkiksi Geoetsivät. Se tuntui sopivan jännittävältä ja vakavasti otettavalta.

Emmi oli Raparperin paras ystävä. Hän oli vaaleatukkainen, vilkassilmäinen ja vähän pätkä, sillä hän oli vasta neljännellä luokalla. Ei se haitannut. Oli ikäerosta hyötyäkin.

Joskus Raparperi lainasi vanhan matikan kirjansa Emmille, kun tämä ei osannut tehdä kotitehtäviä. Raparperille matematiikka oli helppoa kuin pyöräily, mutta Emmi oli toivoton. Edellisen kesän he olivat viettäneet opetellen kertotaulua.

Emmi suhtautui Raparperin mielestä vähän liian huolettomasti koulunkäyntiin. Niinä aamuina, kun Raparperilla oli koriskerho ennen koulua, Emmi myöhästyi. Kyllä Raparperikin myöhästeli, varsinkin jos oli lukenut salaa sängyssä liian myöhään, mutta Emmi myöhästyi harva se viikko. Miten monelta läksyparkilta Raparperi olikaan hänet pelastanut tarkistamalla iltapuhelun lopuksi, että Emmi oli tehnyt läksyt. Kaikki muu tuntui yksinkertaisesti kiinnostavan Emmiä koulunkäyntiä enemmän. Vaatteet. Ja pojat.

Isää ja Pekkaa ei kuulunut. Raparperi kur-

kisti jääkaappiin, mutta siellä oli vain kuusi pulloa chilikastiketta sekä yskänlääkettä. Isä harrasti chilien kasvatusta ja oli vihdoin onnistunut luomaan reseptin niin tuliseen kastikkeeseen, ettei pystynyt itsekään sitä syömään. Hän antoi aina vieraille pullollisen chilikastiketta lahjaksi ja näytti ylpeältä, kun toiset taivastelivat keitoksen tulusuutta. Emmen perheen jääkaapissa oli varastossa jo viisi pulloa, mutta ei Raparperi raaskinut kertoa siitä isälle.

”Rapsku, millainen todistus, herkkuja tiedossa”, isä huusi yhtäkkiä eteisestä ja touhotti sisään kahta valtavaa kassia ruokaa. ”Pekka lupasi paistaa lätyt.”

Raparperia kylmäsi. Isä ei ilahtuisi.